

Kohtuasi C-112/20

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

28. veebruar 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Conseil d'État (Belgia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

6. veebruar 2020

Apellant:

M. A.

Vastustaja:

État belge

**CONSEIL D'ÉTAT, SECTION DU CONTENTIEUX ADMINISTRATIF
(Belgia kõrgeima halduskohtuna tegutseva riiginõukogu halduskolleegium)**

XI KODA

KOHTUOTSUS

[...]

Kohtuasjas: M.A.,
[...]

versus:

État belge (Belgia riik)

[...]
[lk 2]

I. Apellatsioonkaebuse ese

15. märtsil 2019 esitatud avaldusega palus M. A. muuta Conseil du contentieux des étrangers' (välismaalaste asjus pädev halduskohus, Belgia) [21. veebruari 2019. aasta] kohtuotsust [...].

II. Menetlus Conseil d'État's (Belgia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu)

[...] [menetlus]

III. Asja arutamisel asjakohased faktilised asjaolud

Vaidlustatud kohtuotsuses tuvastatust ilmneb, et apellandile tehti 24. mail 2018 ettekirjutus Belgia territooriumilt lahkumiseks, millega kaasneb tema kinnipidamine väljasaatmise eesmärgil, samuti sissesõidukeeld, mis kõik toimetati kätte päev hiljem. Neist otsustest selgub, et apellandi avaldatu kohaselt on tal belglasest elukaaslane ja Belgias sündinud tütar, kuid sealt ei ilmne ei tema toime pandud õigusrikkumisi ega asjaolu, et sellest tulenevalt „leitakse, et asjaomane isik ohustab oma käitumisega avalikku korda“.

Vaidlustatud kohtuotsusega jäeti nende otsuste tühistamise nõue rahuldamata. [lk 3]

IV. Ainus väide

Apellandi seisukoht

Apellant esitab üheainsa väite, nimelt et on rikutud inimõiguste ja põhivabaduste konventsiooni artiklit 8 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 7, 24 ja 47, samuti välismaalaste riiki sisenemist, riigis viibimist ja sinna elama asumist ning riigist väljasaatmist käsitleva 15. detsembri 1980. aasta seaduse (loi du 15 décembre 1980 portant sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers) artikleid 7, 39/2, 39/56, 39/65, artikli 62 lõiget 2, artikleid 74/11 ja 74/13 ning selliseid põhimõtteid nagu lapse parimatest huvidest lähtumise, proportsionaalsuse ja põhjalikkuse põhimõtet.

Väite esimeses osas heidab ta halduskohtule ette, et viimane leidis, et apellandil puudub põhjendatud huvi Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 24 rikkumise kohta väite esitamiseks, sest ta ei täpsustanud, et ta esitas kaebuse oma alaealise lapse nimel. Olles viidanud eelviidatud 15. detsembri 1980. aasta seaduse artiklile 74/13, täpsustab ta, et tema laps ei ole välismaalane, ei ole vaidlustatud aktide adressaat ning seega ei ole tal kaebuse esitamise õigust. Apellant on seisukohal, et ta peab lapse nimel kaebuse esitama ainult lapse parimate huvide kaitsmiseks.

Väite teises osas märgib apellant, et vaidlustatud kohtuotsuses leiti, et „mis puutub seaduse artikli 74/13 väidetavasse rikkumisse, siis kuigi see säte nõuab vastustajalt teatud tegurite arvessevõtmist, ei kohusta see teda siiski oma otsust selles suhtes põhjendama“. Apellandi hinnangul rikub selline kaalutus väites viidatud sätteid, mis nõuavad, et haldusotsused oleks faktiliselt ja õiguslikult põhjendatud.

Sedastuse kohta, et „[k]äesoleval juhul võttis vastustaja kaebaja perekonnaelu vaidlustatud aktides arvesse“, märgib apellant lisaks, et „sellel puudub loogiline seos eelmise sedastusega“, sest esimese astme kohus ei ütle, et „perekonnaelu võeti arvesse sõltumatult otsuste põhjendustest“, ning et „see läheb vastuollu kohtuotsuse punktiga 4.3.3, milles esimese astme kohus seab kahtluse alla otsuste põhjendused, mille alusel vastustaja leiab, et taotleja ning tema lapse perekonnaelu ei ole piisavalt tõendatud“.

Väite kolmandas osas kritiseerib ta kohtuotsuse punkti 4.3.3. ning väljendab seisukohta, et seal esitatud kaalutlused oleks pidanud *quod non* viima vaidlustatud aktide tühistamiseni.

Neljandas osas väidab ta, et esimese astme kohtu viide ühele Euroopa Inimõiguste Kohtu otsusele ei ole asjakohane. Tema arvates on erinevalt sellest kohtuotsusest praegu kõne all negatiivne kohustus jätta ta välja saatmata, mitte positiivne kohustus elamisluba anda. Apellant väidab, et „[v]astupidi sellele, mida otsustas esimese astme kohus, ei saa taotlejalt seega nõuda, et ta tugineks [lk 4] iseäranis erandlikele asjaoludele selle kinnituseks, et tema väljasaatmine kolmeks aastaks kahjustab tema perekonnaelu, mida kaitstakse EIÖK artikliga 8 (ning harta artiklitega 7 ja 24)“.

Järgmiseks kritiseerib apellant seda kohtuotsust, kuna seal ei selgitatud, kuidas järgiti proportsionaalsuse põhimõtet, kuigi kaebuses heideti ette selle järgimata jätmist. Ta osutab ka, et temaga koos pereelu elamiseks on laps sunnitud liidu territooriumilt lahkuma ja kaotama võimaluse liidu kodaniku staatusega kaasnevate õiguste põhiosa tegelikult kasutada.

[...] [eelotsuse küsimused, mille on välja pakkunud põhikohtuasja apellant]

Conseil d'État (Belgia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) otsus

Seoses esimese osaga on vaidlustatud kohtuotsuses on järgmine lõik:

„4.1. Mis puutub ainsasse väitesse, siis esiteks ei näe Conseil, et kaebajal oleks harta artikli 24 rikkumise kohta väite esitamiseks põhjendatud huvi, kuna ta ei ole märkinud, et ta pöördus kohtusse oma alaealise lapse nimel“.

Halduskohus leiab vaidlustatud kohtuotsuse punktis 4.2.3. vaikumisi, kuid kindlalt, et lapse parimaid huve tuleb arvesse võtta ainult siis, kui asjaomane haldusotsus teda sõnaselgelt puudutab ning see otsus on tema nimel Conseil du contentieux

des étrangers's (välismaalaste asjus pädev halduskohus, Belgia) vaidlustatud. [lk 5]

Apellant väidab seevastu, et eelviidatud 15. detsembri 1980. aasta seaduse eelviidatud artikli 74/13 kohaselt tuleb ühe lapsevanema väljasaatmise otsuse tegemisel võtta arvesse lapse parimaid huve, „piiramata seda nõuet ainult otsustega, mis tehakse lapse kohta“.

Kriitika puudutab seda, kuidas tõlgendada eelviidatud artiklit 74/13, millega võeti üle artikkel 5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivist 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel.

Enne apellandi väite eri osade põhjalikumat analüüsimist tuleb esitada Euroopa Liidu Kohtule resolutsioonis toodud eelotsuse küsimus selle kohta, kuidas tõlgendada eelviidatud 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/115/EÜ artiklis 5 ette nähtud lapse parimate huvide arvessevõtmise kohustust ning milline ulatus tuleb sellele omistada.

[...] [asjassepuutumatud asjaolud]

ESITATUD PÕHJENDUSTEST LÄHTUDES

OTSUSTAB CONSEIL D'ÉTAT (Belgia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu).

Artikkel 1

Peatada menetlus.

Artikkel 2

Esitada Euroopa Liidu Kohtule järgmine eelotsuse küsimus:

„Kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel artiklit 5, mis kohustab liikmesriike võtma direktiivi rakendamisel arvesse lapse parimaid huve, tuleb koostoimes sama direktiivi artikliga 13 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklitega 24 ja 47 tõlgendada nii, et need sätted nõuavad liidu kodanikust lapse parimate huvide arvessevõtmist isegi siis, kui tagasisaatmisotsus on tehtud ainult selle lapse vanema kohta?“.

[...] [lk 6]

[...] [menetlus]

[...] [menetlus ja kohtukoosseis]